

حراج حرمت والدین با هوس «لایک»

گزارش
روز

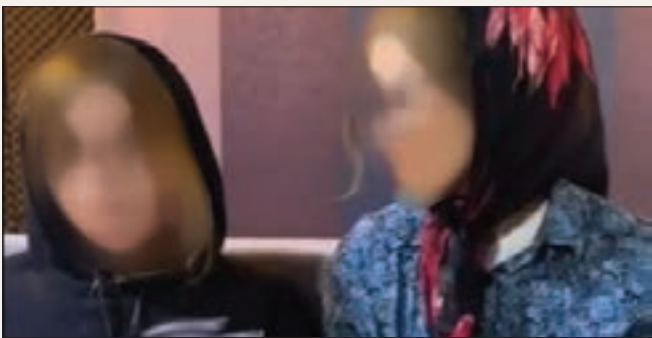
تغییر در فرهنگ لغت مترادف استحاله آمده است؛ دگرگون شدن و از حالتی به حالت دیگر درآمدن. وقتی از تغییر الگوی خانواده در طول زمان صحبت می‌کنیم، این معنا را اکاوی می‌کنیم که آیا خانواده دچار استحاله شده است؟ ساختاری که در آن نقش و جایگاه پدر و مادر مشخص و تعریف شده بود، امروز دچار دگرگونی شده است؟ جایگاهی در گذشته که پدر فصل الخطاب تصمیم‌گیری‌های مهم بود و مادر مامن امنیت و آرامشی که جز او هیچ کس دیگر نمی‌توانست آن را محقق کند. وقتی از گذشته صحبت می‌کنیم، زمانی است که در آن فناوری هنوز به زندگی مان وارد نشده بود و رسانه و به ویژه فضای مجازی تغییرات شگرفی را در زندگی مان رقم نزده بود؛ زمانی که مانند امروز والدین مقابل دوربین گوشی هایشان دایسمش نمی‌ساختند و فرزندان با ساختن کلیپ‌های طنز از پدر و مادر و بازنشر در شبکه‌های اجتماعی فعالیت نمی‌کردند. بخش مهمی از آنچه امروز به عنوان تغییر الگوی خانواده یاد می‌شود، متأثر از رسانه‌ای است که به عنوان عضو جدی و تأثیرگذار بر بسیاری از ابعاد زندگی ما اثر می‌گذارد.

ماجرای پدر و خاموش کردن کولر

پسر نوجوانی که خودش را با گریم شبیه مرد میان سالی درست کرده است و با تقلید رفتار یابرخ‌ای از عادت‌های او، برای خنداندن مخاطب تلاش می‌کند، عادت‌هایی که گاهی با خاموش کردن کولر یا داراختیارداشتن کنترل تلویزیون یا پیگیربودن درباره ساعت ورود و خروج فرزندان در منزل یادآور نقش و جایگاه پدر در خانواده است، مضمونی که به تدریج در شبکه‌های مجازی بازنشر می‌شود و فقط چهره‌ها و شخصیت‌ها تغییر می‌کنند، موجی که بلاگرها به سرعت بر همین مدار محتوا تولید می‌کنند که عقب نیفتند، کلیپ‌های طنزی که محتوایش تمسخر جایگاه پدر یا مادر در خانواده است.

ماجرای دختر و شوخی‌های نامتعارف با مادر

دختر نوجوانی پای تلفن از ادبیات سخیفی در حضور مادرش استفاده می‌کند و شوخی‌های نامتعارفی را با فردی که آن سوی خط است، انجام می‌دهد. در ظاهر دوربین گوشی را یک جای مخفی کاشته است که با واکنش مادر کلیپ طنزی بسازد و در صفحه مجازی‌اش منتشر کند. این کلیپ مانند دیگر کلیپ‌های طنز دست به دست و به سرعت تقلید می‌شود، واکنش‌هایی که از سوی مادر گاهی با برخورد فیزیکی، گاهی با ناسزا و گاهی با خندیدن همراه است، اما هرچه هست، قبح شکنی ارتباطی است که بر قداست و جایگاه مادر در خانواده آسیب می‌رساند.

ماجرای زوجین و قبح شکنی خیانت

زن مقابل همسرش بایکی از دوستان شوهر تماس می‌گیرد و اعلام می‌کند که از او بی‌خبر است و در کمال تعجب می‌بیند که دوست شوهرش می‌گوید در کنار اوست و به دلیل اینکه مشغول انجام کاری است، امکان پاسخگویی ندارد. آزمایش خیانت همسر! آزمایشی که در آن نه تنها اعتمادش را به همسر و دوستان همسرش از دست می‌دهد، بلکه با ایجاد موجی در فضای مجازی، زمینه‌ساز ترویج بی‌اعتمادی در میان زوجین می‌شود و این آزمایش کذایی نیز از یک زوج به زوج دیگر منتقل می‌شود و با کلیپ‌های فراوانی روبه‌رو می‌شویم که حرف مشترکشان بی‌اعتمادی است، زن و شوهری که قرار است در جایگاه پدر و مادر قرار بگیرند یا قرار دارند.

واکاوی تغییر الگوی خانواده در گفت‌وگو با دکتر صادقیان، مشاوره خانواده

کلیپ‌های طنز؛ شوخی تلخ با ساختار خانواده

رادر می‌آورد یا شوخی‌های نامتعارفی می‌کند. مخاطب ممکن است به این کلیپ‌ها بخندد، اما این موضوع را در نظر نمی‌گیرد که چنین کلیپ‌هایی بیش از طنز بودن، توهین به جایگاه و قداست مادر و پدر است. بنابراین باید مراجع قضایی و قانونی ما با این مسئله برخورد می‌کردند؛ شوخی‌هایی که این روزها با کلیپ‌هایی مانند پدر و کنترل تلویزیون یا خاموش کردن کولر، مادر و بیرون رفتن با دوستان یا کار کردن در خانه و... تولید و رواج یافته است.

این مشاور خانواده می‌افزاید: حتی در فیلم‌ها و سریال‌هایی هم که درست کردیم و در شبکه‌های خانگی مخاطب زیادی دارند، چنین الگوسازی‌هایی شده است. تأثیر رسانه در این مواقع بسیار جدی است. ● چرخه معیوبی که گرفتارمان می‌کند

صادقیان درباره نوع برخورد برخی والدین با چنین کلیپ‌هایی، می‌گوید: برخی پدر و مادرها این کلیپ‌ها را خودشان می‌زنند. این مشاور خانواده در ادامه می‌افزاید: حتی کلیپ‌هایی که در مقایسه‌زمان گذشته با امروز زمینه‌ساز درگیری پدر و مادر با فرزندان یا حتی والدین با هم می‌شود و آرامش خانواده را به هم می‌زند. این مشاور خانواده در ادامه می‌افزاید: حتی کلیپ‌هایی که در مقایسه‌زمان گذشته با امروز ساخته می‌شود، با مضمون تمسخر پوشش دهه‌شصتی‌ها، مراسم صبحگاهی مدارس، تمسخر مربیان و ناظم‌ها و معلم‌ها و... نیز در همین راستاست، یا انتقال این محتوا که آنچه در قدیم بوده است، تاریخ مصرفش تمام شده است و برای امروز نیست. درحالی‌که ما چیزی با عنوان قدیمی فکر کردن نداریم. پشت صحنه همه این موارد، تخریب است؛

فرزندان خانواده را ترک کردند و به شهرهای دیگر رفتند. مدرک گرابی جدی شد و خانواده نیز به تدریج به سمت شعار «فرزند کمتر، زندگی بهتر، حرکت کرد و امروز آسیب‌هایش را می‌بینیم. همه این تحولات و تغییرات بر ساختار خانواده تأثیر داشت. رسانه نیز نقش مؤثری در زندگی ما پیدا و شروع به الگوسازی کرد، تا جایی که امروز بسیاری از تأثیراتی که در خانواده می‌بینیم، متأثر از الگوسازی‌های رسانه برای خانواده‌هاست.

صادقیان و اکاوی سیر تحول الگوی خانواده را منوط به بررسی تحولات و تغییراتی می‌داند که از حدود پنجاه سال پیش تا کنون رقم خورده است. او در این باره می‌گوید: تغییر در ساختار خانواده، تغییر و تحولی است، رادر روابط اعضای خانواده رقم می‌زند. برای این تغییر مجموعه‌ای از مسائل را باید بررسی کنیم. در پنجاه سال پیش، برخی والدین به علت وضع مدارس در سال‌های پیش از پیروزی انقلاب، به دخترانشان اجازه تحصیل نمی‌دادند یا به دلیل اشتغال به کشاورزی، پسران کمتر به ادامه تحصیل فکر می‌کردند و در کنار خانواده بودند. خانه‌ها ویلایی بود و به دلیل ارتباط محلی خانواده‌ها با هم، بخشی از تربیت فرزندان متأثر از هم‌محله‌ای‌ها بود. جایگاه و نقش پدر و مادر مشخص و انسجام خانوادگی به دلیل اشتغال در کشاورزی و دخیل بودن همه اعضای خانواده در کسب و کار خانه بیشتر بود. صادقیان در ادامه حرف‌هایش می‌گوید: جلوتر که می‌آییم، فناوری آرام آرام به خانه‌ها وارد شد. آپارتمان‌نشینی اتفاق افتاد و ادامه تحصیل برای فرزندان اهمیت ویژه‌ای پیدا کرد. تا جایی که برای تحصیل در دانشگاه،

گفت‌وگو

کورکورانه در سطح جهان است. الگوهایی که با ساختن کلیپ‌هایی مشابه که در ایران هم کپی برداری می‌شود، مفاهیمی مثل بی‌وفایی و خیانت را قبح شکنی و ترویج می‌کنند و هرگز این مسئله را متصور نمی‌شوند که در واقعیت هر کدام از این آسیب‌ها ممکن است تا مدت‌ها فرد را درگیر کند یا در مرز فروپاشی ببرد. وی می‌افزاید: خانواده‌ها به آثار این موضوع توجه نمی‌کنند و به نظر می‌رسد فقط درگیر لایک و فالوئر و درآمدزایی هستند، تاجایی که حتی صفحه‌های مجازی را برای فرزندان‌شان می‌سازند و برای دیده شدن، هر محتوایی را تولید می‌کنند. اتفاق تلخ این است که حریم خانواده شکسته می‌شود و بیشتر این زوج‌ها به سمت جدایی می‌روند. مقابل دوربین می‌خندند. اما در واقعیت زندگی‌شان درگیر طلاق عاطفی و سردی روابط هستند.

● حریم شکنی زوجین و آسیبی که رقم می‌زند

جدا از آنچه فرزندان در فضای مجازی تولید و منتشر می‌کنند، کلیپ‌هایی هست که این روزها خود زوجین که پدر و مادر نسل‌های آینده هستند، تولید و بازنشر می‌کنند. صادقیان در این باره می‌گوید: باید این موضوع بررسی شود که چه اتفاقی می‌افتد که زوجین مقابل دوربین به راحتی حریم شکنی می‌کنند یا رفتارهایی انجام می‌دهند که اخلاق را زیر پا می‌گذارند. عاقلانه فکر نمی‌کنند که این سبک استوری‌ها یا کلیپ‌ها چه جایگاهی را برای آن‌ها در خانواده، محله و... رقم می‌زند. هیچ فکر و آینده‌نگری در این باره وجود ندارد، اگرچه این اتفاق تقلیدی

خسته بود و جان به تن نداشت. از اول صبح تا آخر شب کنار جاده ایستاده و فریاد زده بود: «ما، البارد» (آب خنک) تا زائران امام حسین (ع) سیراب باشند. به خانه آمد. می‌خواست ماجرای قوطی‌های آب چهارگوش را با مادام‌های رنگی جدیدش نقاشی کند. کمی فکر کرد. جعبه‌مدارنکی را محکم بست. به سمت اتاق مادر دوید. مادام‌ها را نشان او داد. بغضی در گلویش نشست. حلقه‌اشک در چشمانش برق می‌زد و ندای غم داشت. مادر فهمید چه شده است.

تلفن همراهش را از روی میز برداشت. پسر که انگار دنیا را به او داده بودند، جعبه‌مدارنکی را در دست گرفت و آماده عکس گرفتن شد. مادر آرام گفت: «ایرانی‌ها مهر را از امام‌نوفشان دارند، غصه نخور! برای دوستانت هم می‌آورد». لیخنندی زد و عکس پسر را در کنار هدیه دوست داشتنی‌اش گرفت و آن را برای یک دوست در ایران فرستاد. خبر این گونه در فضای مجازی پخش شد: «اگر هدیه‌ای برای بچه‌های عراقی می‌برید، نوشت‌افزار ایرانی گزینه خوبی است.»

هدیه‌ای برای کودکان کشور همسایه

چشم‌شان روشن

